

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

រាជធានីភ្នំពេញ

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ROYAUME DU CAMBODGE

សារសំខាន់

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ផ្តែងក្រុមការងារស្រាវជ្រាវស្វែងរកសេចក្តីសន្និដ្ឋាន ២០១៧- ២០១៨

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០១ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៧

- សូមថ្វាយបង្គំព្រះទេវតាព្រះគ្រប់ព្រះអង្គជាទីសក្ការៈ
- សម្តេច ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី
- សាស្ត្រាចារ្យ លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ ក្មួយាសិស្សានុសិស្ស បងប្អូនជំនួយជាតិទាំងអស់ជាតិស្នេហា !

ថ្ងៃទី ១ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៧ នេះ ជាថ្ងៃដ៏មានអត្ថន័យជ្រាលជ្រៅបំផុតរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលត្រូវបានពង្រឹងប្រព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ចសេដ្ឋកិច្ចសង្គមឆ្នាំ **២០១៧- ២០១៨** ។ ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំសូមសំដែងការអបអរសាទរ ជាមួយបងប្អូនជំនួយជាតិ លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ សាស្ត្រាចារ្យ ក្មួយាសិស្សានុសិស្សទាំងអស់ គ្រប់ភូមិសីត្រា ទាំង សិស្សថ្មី ទាំងសិស្សចាស់ដែលបាននិចកំពុងរៀបចំខ្លួនត្រូវពង្រឹងប្រព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ចសេដ្ឋកិច្ចសង្គមឆ្នាំនេះនៅទូទាំងព្រះរាជាណា- ចក្រកម្ពុជាឃើង ។

ថ្ងៃទី ១ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៧ គឺជាថ្ងៃបើកទំព័រឆ្នាំសិក្សាថ្មី ដែលផ្តល់ឱកាសសម្រាប់សិស្ស- និស្សិត ដែលជាកុលបុត្រ កុលតិបតាជាទីស្រឡាញ់របស់យើងគ្រប់គ្នាបានបន្តការសិក្សារៀនសូត្រទៅថ្នាក់ខ្ពស់បន្តទៀត និងជាថ្ងៃឆ្លើយវិធានសិក្សាជំនួយរបស់កុមារដែលទើបនឹងផល់អាជ្ញាត្រូវចូលសាលារៀន ។

ក្នុងទិវាដំបូងហោឡាពិកនេះ ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំសូមសំដែងនូវមនោសញ្ចេតនាពិភពរាជ្យឆ្លែងសារឈឺចិត្តជូន បងប្អូនជំនួយជាតិជាទីស្នេហា ដោយបង្ហាញនូវឆន្ទៈមោះមុត និងបុព្វហេតុយកតិក្ខុម្តងទាក់ទងកម្ពុជានិស័យ អប់រំ ពិសេសការជំរុញការកសាងធនធានមនុស្សប្រកបដោយគុណភាព ។ យើងទាំងអស់គ្នាជឿជាក់ថា

ការអប់រំល្អនិងគ្រួសារអន្តរជាតិយ៉ាងជ័យជំនះដល់បុគ្គល គ្រួសារ និងសង្គមជាតិទាំងមូល ព្រមទាំងពាក់ព័ន្ធការវិនិយោគ ធុរកិច្ចបន្ថែមទៀត ពោលការអប់រំល្អនឹងនាំដល់ការផ្តល់ផ្គត់ផ្គង់ធនធានមនុស្ស កម្លាំងពលកម្មដែលមានចំណេះដឹង ជំនាញវិជ្ជាជីវៈឆ្លើយតបការតែមានប្រសិទ្ធភាពទៅនឹងទីផ្សារការងារ និងតម្រូវការអភិវឌ្ឍ-សង្គមជាតិ ។ ជាមួយ ការប្រារព្ធភារនេះនិងដាស់ស្មារតីសិស្សានុសិស្សឱ្យយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់លើការសិក្សារបស់ខ្លួនគ្រប់ពេល ឧទាហរណ៍ការសិក្សារៀនសូត្រមិនត្រឹមតែអន្តរកាលនៅក្នុងវ័យសិក្សាប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែក៏ជាការងារមួយតម្រូវឱ្យមានការបន្តលើកកម្ពស់ និងការអភិវឌ្ឍន៍គ្មានទីបញ្ចប់ ដើម្បីធានាខ្លួនការផលិតធនធានមនុស្សប្រកបដោយគុណភាព មានសក្តានុពលសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចជាតិ នាំឱ្យមានការរីកចម្រើនភាពសុខុមាល័យនិងការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព ។

បច្ចុប្បន្នយើងដឹងថា ការប្រកួតប្រជែងផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច និងបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានបាននាំឱ្យសង្គមនីមួយៗទទួលនូវឧត្តមភាព និងនាំឱ្យមានការវិវឌ្ឍយ៉ាងខ្លាំងក្លាដល់វិស័យអប់រំផងដែរ ។ ប៉ុន្តែទោះបីជាបច្ចេកវិទ្យាមានការវិវឌ្ឍខ្លាំងយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏មិនអាចទៅជំនួសឱ្យធនធានមនុស្សបានទាំងស្រុងឡើយ ។ សង្គមជាតិមួយអាចរីកចម្រើន អាស្រ័យដោយសង្គមជាតិនោះសម្បូរដោយធនធានមនុស្សប្រកបដោយសក្តានុពល សមត្ថភាពដែលអាចប្រែក្លាយសង្គមជាតិនោះឱ្យមានការអភិវឌ្ឍន៍ជឿនលឿនបានយ៉ាងរាប់រហ័ស និងមានភាពកាន់តែងឃើញ ។ ក្នុងន័យនេះ ពិពណ៌នាថា ធនធានមនុស្សនៅពេលមានសារៈសំខាន់ ទោះក្នុងកាលៈទេសៈបែបណាក៏ដោយ ។

ក្នុងស្ថានភាពនេះ ខ្ញុំនៅតែយល់ថា **«ការអប់រំល្អ គឺជាកូនសោតសម្រាប់ដោះស្រាយកាលបញ្ហាសង្គម និងសេដ្ឋកិច្ចជាតិ»** ។ ជាក់ស្តែង ក្នុងយុគសម័យ **សេដ្ឋកិច្ចពុទ្ធិ** និង **បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន** នេះ ឧត្តមភាពប្រកួតប្រជែងកាន់តែមានសារៈសំខាន់នៅលើកត្តាធនធានមនុស្សដែលមានចំណេះដឹង ចំណេះធ្វើខ្ពស់ខ្ពង់ខ្ពស់ មានភាពច្នៃប្រឌិតខ្ពស់ និងមានជំនាញច្បាស់លាស់ ។ ប្រករនេះតម្រូវឱ្យរាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវបន្តផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់កាន់តែខ្លាំងឡើងៗ ទៅលើការអភិវឌ្ឍ **«មូលធនមនុស្ស»** នេះ ដើម្បីធ្វើឱ្យមុតស្រូតក្នុងការទ្រទ្រង់ដល់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជានាបរិវេស ទាំងក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន និងទៅអនាគត ។ កម្ពុជាក៏មានចក្ខុវិស័យច្បាស់លាស់ក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្ស ក្នុងពេលនៅឆ្ពោះទៅកាន់**សង្គមពុទ្ធិ** និង**វិបុលភាព** ប្រជាជនមានចំណេះដឹង មានវប្បធម៌ច្រើន មានផលិតភាព និងភាពប្រកួតប្រជែងខ្ពស់នៅក្នុងប្រព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ចសកលភាវូបនីយកម្ម ដោយឆ្លើយតបយ៉ាងសមស្រប និងទាន់ពេលវេលាទៅនឹងគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងសេចក្តីត្រូវការរបស់ប្រទេសជាតិ ជាពិសេសក្នុងពេលដែលកម្ពុជាមាន ចក្ខុវិស័យប្រែក្លាយពីប្រទេសដែលមានប្រាក់ចំណូលមធ្យមកម្រិតទាបទៅជាប្រទេសដែលមានប្រាក់ចំណូលមធ្យមកម្រិតខ្ពស់ តាមឆ្នាំ ២០៣០ និងក្លាយទៅជាប្រទេសមានចំណូលខ្ពស់តាមឆ្នាំ ២០៥០ នាមមុខ ។

រៀនក្នុងនិកាសនេះ ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំសូមសម្តែងការពោលសេចក្តីចំពោះលោកគ្រូ អ្នកគ្រូ សក្ត្រាចារ្យ បុគ្គលិកអប់រំគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ មាតាបិតាអាណាព្យាបាលសិស្ស អាជ្ញាធរដែនដី និងថែទាំអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ដែល បានទិតទំក្រើងប្រែប្រួលទំណាយទាំងក្រុងកាយ ក្រុងចិត្ត ទាំងទទួលបានសម្រាប់ជួយជ្រោមជ្រែងគ្រប់សកម្មភាព ក្នុងបុព្វហេតុរួមចំណែកកសាង និងអភិវឌ្ឍន៍វិស័យអប់រំនៅកម្ពុជាឱ្យមានដំណើរការយ៉ាងរលូនទទួលបាន ជោគជ័យគួរជាទីមោទនៈក្នុងរយៈពេលកន្លងមកនេះ ។ ក្នុងនោះ ក្រសួងអប់រំយុវជន និងកីឡាបាននិងកំពុង អនុវត្តកម្មវិធីកែទម្រង់ស៊ីជម្រៅលើការអប់រំ ។ កិច្ចការនេះកាន់តែមានភាពម៉ត់ចត់ កាន់តែស៊ីជម្រៅក្នុង ហើយផលទទួលបានវិញកាន់តែច្បាស់ ។ ជាក់ស្តែងលទ្ធផលប្រឡងសញ្ញាបត្រមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិន្ទនេះ ដែលមានសិស្សជាប់ចំនួន **A** រហូតដល់ **៤៦៤** នាក់ ។ នេះគឺជាសម្រេចបាន និងបង្ហាញអំពីការចូលរួម ជួយជ្រោមជ្រែង ជំរុញឱ្យគុណភាពអប់រំមានភាពល្អប្រសើរនាពេលកន្លងមកនិងពេលអនាគត ។

ទន្ទឹមនេះ ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំសូមសម្តែងការអបអរសាទរ និងលើកទឹកចិត្តខ្ពស់ចំពោះក្រុមការងារសិស្សានុសិស្ស ទាំងអស់ក្នុងការងាររៀនសូត្រ ទាំងចំពោះសិស្សទើបនឹងចូលរៀនថ្មី ទាំងសិស្សចាស់នៅគ្រប់ភូមិសិក្សា ហើយខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំសូមគាំទ្រជាទីកិត្តិយសចំពោះ ថ្ងៃលើកបរវេសនកាលភ្នំសិក្សាថ្មី **២០១៧-២០១៨** ដែលត្រូវបាន រៀបចំឡើងទាំងប្រទេស ស្របគ្នានិងពេលវេលាដែលប្រទេសជាតិស្ថិតក្នុងសុខសន្តិភាព វឌ្ឍនភាពនិងភាពសុខដុមរមនា ។

- ព្រះថេរពុទ្ធជ្នះគ្រប់ព្រះអង្គជាទីសក្ការៈ

- បងប្អូនជំនួយជាទីស្នេហា !

រាជរដ្ឋាភិបាលបានប្តេជ្ញាហើយថា នឹងបន្តលើកកម្ពស់គោលការណ៍ « ការអប់រំប្រកបដោយចីរភាព » តាមរយៈការធានាឱ្យបាននូវលទ្ធភាពទទួលបានសេវាអប់រំប្រកបដោយសមត្ថិ ដែលផ្តល់និកាសឆ្នើរក្នុងដំណាក់កាល និងយុវជនកម្ពុជាទាំងអស់ ជាពិសេសនៅតាមតំបន់ជនបទដាច់ស្រយាល និងនៅតាមតំបន់ព្រំដែនឱ្យ ទទួលបានការអប់រំជាមូលដ្ឋាន ទាំងក្នុងប្រព័ន្ធ និងក្រៅប្រព័ន្ធ ។ កិច្ចការនេះនឹងត្រូវពង្រឹងនិងពង្រីកជាបន្តបន្ទាប់ គឺព្រោះការសិក្សារៀនសូត្រ គឺជារឿងដែលត្រូវធ្វើគ្នាគម្រិតគ្រប់ ។ ដូច្នេះ យើងទាំងអស់គ្នាត្រូវចូលរួមជំរុញ ឱ្យមានការអប់រំ បណ្តុះបណ្តាលឱ្យកាន់តែខ្ពស់ ដោយមិនត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យកូនចៅណាម្នាក់ស្ថិតនៅក្រៅសេវា អប់រំនោះឡើយ ។

ក្នុងស្មារតីនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលមានការប្តេជ្ញាចិត្តខ្ពស់ ក្នុងការទិតទំពុះពារបន្តដោះស្រាយរាល់ចំណុច សេសសល់ និងសំណួរចរនាតា ក្នុងបុព្វហេតុលើកកម្ពស់វិស័យអប់រំ ទាំងអ្នកសិក្សានិងគ្រូបង្រៀនប្រកបដោយ គុណភាព និងប្រសិទ្ធភាព ស្របតាមនិន្នាការីកចម្រើន និងបទដ្ឋានអប់រំ ទាំងក្នុងតំបន់ និងពិភពលោក ។ ក្នុងន័យនេះ ក៏ទាមទារឱ្យយើងត្រូវប្រមូលកម្លាំង និងទទួលបានសរុបពីគ្រប់អ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ដើម្បីប្រឆាំងប្រឆាំង លើកកម្ពស់វិស័យអប់រំជាទី ដោយមិនឱ្យនរណាម្នាក់នៅក្រៅសេវាអប់រំ និងត្រូវបណ្តុះបណ្តាលកូនចៅជាយុវជន

ជំនាន់ក្រោយឱ្យគ្នាជាមួយធម្មតាសុទ្ធ ដែលពោរពេញដោយសមត្ថភាពពេញលេញ ជំនាញខ្ពស់ក្រប៉ាគ្នា និងប្រកបដោយសក្តានុពល ។

ជាមួយនេះ ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំសូមអំណរគោរពឱ្យជនរួមជាតិយើងទាំងអស់ សូមនាំគ្នាជួយគ្នាទៅរកចុះឈ្មោះចូលរៀននៅទីបំផុតរបស់សាលាឆ្នាំសិក្សាថ្មីនេះឱ្យបានក្រប៉ាគ្នា និងចូលរួមចំណែកសិក្សារបស់កូនយើងយើងបន្ថែមទៀត ឱ្យបានឆាប់រហ័ស ។ ក្នុងនោះដែរ អាជ្ញាធរដែនដីក្រប៉ាគ្នាប្រចាំថ្នាក់ ក្រសួងសម្របសម្រួល និងផ្តល់លទ្ធភាពជូនដល់ពួកគេបានចូលរៀន និងរៀនបានចប់តាមកម្រិតថ្នាក់យ៉ាងតិច ៤ ឆ្នាំ និងជំរុញការគ្រូឱ្យពួកគេបានសិក្សារៀនសូត្រចប់ឆ្នាំសិក្សារហូតដល់ឧត្តមសិក្សា ឱ្យប្រកបដោយគុណភាព និងប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ។

ដោយឡែក ក្នុងនីកាសបើកបរសាលាឆ្នាំសិក្សាថ្មីនេះ ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំសូមផ្តាំទៅកូនៗសិស្សានុសិស្ស និងប្រពន្ធជី ប្រពន្ធជីទាំងអស់ឱ្យទិតៀសស្រឡាចិត្តប្រុងប្រយ័ត្ន ព្រមទាំងចូលរួមក្នុងសកម្មភាពនានា ដើម្បីត្រូវបានដំណើរការអភិវឌ្ឍសាលារៀន និងសង្គមជាតិរបស់យើង ។ ដោយឡែក កូនៗសិស្សានុសិស្សទាំងអស់ត្រូវចាំថា បើយើងស្រឡាចិត្តខ្លួន ស្រឡាចិត្តចំពោះប្តីប្រពន្ធនិងស្រឡាចិត្តអនាគតរូបរាង គឺត្រូវទៅឱ្យគ្នាដើរត្រឡប់ទៅវិញ និងត្រូវចេះណែនាំទំនោះមិត្តភក្តិអំពីប្រពន្ធថ្នាក់ តែការប្រើប្រាស់ក្រឡឹងក្រឡើង និងត្រូវរៀនសូត្រការសេចក្តីមិត្ត ដែលប្រព្រឹត្តល្អអោយមុន ។ ទន្ទឹមនោះ ចូរកូនៗប្រតិបត្តិ ច្បាប់ចរាចរណ៍ឱ្យបានច្បាប់ខ្លួន ដោយត្រូវចេះយោគយល់ និងមានអន្តរាស្រ័យគ្នា ក្នុងគោលបំណង ដើម្បីបាននូវសុវត្ថិភាពផ្ទាល់ខ្លួនផង និងអ្នកដទៃផង ក៏ដូចជាការគ្រប់គ្រងនូវសេចក្តីថ្លៃថ្នូរដល់សង្គមជាតិយើងផង ។

ចំពោះមុខនេះ ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំស្នើសុំឱ្យមាតាបិតា ឬ អ្នកអាណាព្យាបាលសិស្ស សហគមន៍ និងអាជ្ញាធរដែនដីក្រប៉ាគ្នាប្រចាំថ្នាក់ត្រូវរួមចំណែកឱ្យបានខ្លាំងក្លា ដើម្បីជ្រើសរើសសិស្សនិស្សិតដែលត្រូវបានជ្រើសរើសតាមរយៈការបន្តជំរុញចូលរួមនូវតុលាការយើងយើង «ភូមិ- ឃុំមានសុវត្ថិភាព» ឱ្យមាននិរន្តរភាព និងផលប៉ះពាល់លើកូនៗយើងយើងសកម្មក្នុងការជួយអប់រំកូនយើងយើងឱ្យបានល្អ ចំណេះដឹង និងសីលធម៌ ដើម្បីឱ្យពួកគេក្លាយជាមនុស្សមានសមត្ថភាព គោរពសីលធម៌ និងសក្តានុពល ព្រមទាំងទទួលបានសម្បទាសម្រាប់ការចាប់យកវិជ្ជា បំណិន និងចរិយធម៌ ឈានទៅកសាងអនាគតមួយជំរុងរៀង ក្រប៉ាគ្នាប្រចាំថ្នាក់លើកម្ពស់គិតិយសសង្គមជាតិឱ្យស្ថិតស្ថេរជាប្រជាជន ដែលមានឈាមជ័រគ្នាប្រកបដោយសីលធម៌មហានគរជំរុងរៀងនៃយើង ។

ជាថ្មីម្តងទៀត ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរព្រះករុណាចំពោះព្រះគោតមព្រះសង្ឃគ្រប់ព្រះអង្គសូមអរគុណចំពោះបងប្អូនជនរួមជាតិ លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ បុគ្គលិកអប់រំ សាស្ត្រាចារ្យទាំងអស់ ព្រមទាំងដៃគូអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងសម្បទានុវត្តនានា ដែលតែងតែបានរួមចំណែកកសាង និងអភិវឌ្ឍវិស័យអប់រំនៅកម្ពុជាឱ្យមានដំណើរការរីកចម្រើនក្នុងនាមជាទីគោរព-ក្នុងរយៈកាលកន្លងមកនេះ និងសូមបន្ត

ជួយឧបត្ថម្ភគាំទ្រ និងផ្តល់នូវកិច្ចសហការនីមួយៗបែបនេះទៅមុខទៀត ដើម្បីបុព្វហេតុនៃការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យអប់រំ
បណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្សកម្ពុជា ។

ជាទីបញ្ចប់ ក្នុងនិកាសប្រកាសលើកបឋមនៃការងារសិក្សា ២០១៧-២០១៨ នេះ ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំ
សូមប្រគេនព្រះពេជ្រតុណ្ហ ព្រះថេរភ័យព្រះក្របំព្រះអង្គ និងសូមជូនពរសម្តេច ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក
លោកស្រី លាស្ត្រាចារ្យ លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ កូនៗសិស្សានុសិស្ស និងបងប្អូនជនរួមជាតិទាំងអស់នៅ
ខ្លួនប្រទេស សូមប្រកបដោយពុទ្ធពរទាំងបួនប្រការ **អាម្ម ធម្មត្ថៈ សុខៈ ភវៈ** កុំបិប្បៀងឃ្នាតឡើយ ។

សូមអរព្រះករុណា និងសូមអរកុណា !

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០១ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៧

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន**